

Halle-Vilvoorde Komitee

Platformtekst Vlaams-Brabant

De doelstelling van het Halle-Vilvoorde Komitee is het behouden en het versterken van het Vlaams, het groen en tegelijk ook het eigen karakter van Vlaams-Brabant.

Vlaams Brabant als vijfde volwaardige Vlaamse provincie dus, en niet als ontwikkelingszone voor de Brusselse expansie noch als randzone van het Brussels gewest, of schemerzone tussen Vlaanderen en Brussel.

Indien men deze doelstellingen aanvaardt, dan volgt daaruit als het ware vanzelf een Vlaams beleid.

1. Een eerste **onafwendbare en prioritaire noodzaak is de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde** voor de federale verkiezingen (Kamer, Senaat en Europees Parlement). Het gaat niet op dat elk Waals kandidaat senator of Europarlementslid en elk Brussels kandidaat volksvertegenwoordiger automatisch ook kandidaat is in Liedekerke, Galmaarden, Zemst, Londerzeel, Ternat, Kapelle-op-den-Bos enz..

Dergelijke onrechtvaardige regeling is het paard van Troje of de spreekwoordelijke voet tussen de deur. De Franstaligen moeten uit die politieke indeling bij Wallonië en Brussel wel besluiten dat ze eigenlijk niet echt in Vlaanderen wonen en dat vroeg of laat hun numerieke aangroei zal omgezet worden in meer faciliteiten of in aanhechting bij Brussel.

Het Halle-Vilvoorde Komitee pleit al jaren voor een volledige splitsing van de kieskring, trouwens de enige die zonder de grondwet te wijzigen, en dus bij gewone meerderheid, kan tot stand gebracht worden.

De zogeheten asymmetrische splitsing (waarbij Halle-Vilvoorde en de Vlaamse kiezers uit Brussel tot één kieskring zouden behoren) wordt afgewezen, o.m. omdat zij binnen het kader van de huidige grondwet niet kan gerealiseerd worden, maar vooral ook omdat zij institutioneel een **slechte** oplossing is. Die asymmetrische splitsing is immers een illusie zolang er geen subnationaliteit wordt ingevoerd in Brussel : een Franstalige lijst (zoals Union) die zich als (Nederlandstalige) lijst in Halle-Vilvoorde zou aandienen, zou immers automatisch ook stemmen krijgen in Brussel, en aldus het aantal Franstalige zetels in Halle-Vilvoorde verhogen !!!!. Veel beter is daarom dat de Brusselse Vlamingen een eigen gewaarborgde vertegenwoordiging in de Kamer krijgen (minimum 2) gekoppeld aan het systeem van poolvorming (zoals voor de gewestverkiezingen). Desgevallend kan de band met de Vlaamse Brusselse kiezers versterkt worden via apparentering tussen Leuven,

Halle-Vilvoorde en de Vlaamse Brusselse lijsten enerzijds, en tussen Nijvel en de Franstalige Brusselse lijsten anderzijds.

2. Ook belangrijk is de **splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde**. Deze splitsing is er vooral nodig om redenen van efficiënte rechtsbedeling en om te vermijden dat de tweetaligheid via deze weg over Halle-Vilvoorde wordt uitgesmeerd. Het is algemeen bekend dat de Vlaams-Brabantse strafdossiers en klachten verwaarloosd worden omdat zij verzuipen in de zoveel talrijker en vermeend belangrijker dossiers van Brussel. Bovendien zijn tal van diensten voor Halle-Vilvoorde in Brussel gevestigd, en daardoor feitelijk tweetalig : de parketten, het handelsregister, de dienst VZW's enz.... De provincies vormen de basis van de rechterlijke indeling in het land, en dat moet ook voor de provincie Vlaams-Brabant gelden. Er is reeds een assisenhof en er is reeds een provinciaal bevoegde fiscale rechtbank. Zonder splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is Vlaams-Brabant geen volwaardige provincie.

3. Alle maatregelen die een grotere autonomie of volledige autonomie van Vlaanderen beogen zijn uiteraard ook voor Halle-Vilvoorde belangrijk. We denken in de eerste plaats aan **overheveling van de volledige voogdij over de ondergeschikte besturen, grotere fiscale autonomie en splitsing van de sociale zekerheid**.. De huidige onrechtvaardige verdeling van de financiële middelen belet Vlaanderen het beleid te voeren dat met de kracht van zijn economie overeenstemt. De over-toebedeling van middelen aan Wallonië en Brussel laat hen daarentegen toe een beleid te voeren dat niet in verhouding staat tot hun werkelijke mogelijkheden (cfr. steun aan Carrefour, leerlingenophalingen in Vlaanderen, bijkomende financiële steun aan politieke partijen (die ook in Halle-Vilvoorde actief zijn) meer en talrijker kabinetten, bijkomende financiële middelen voor Nederlandsonkundige en taalwetovertrekende ziekenhuizen enz...)

Belangrijk zijn ook de **overheveling** naar het Vlaamse niveau van de **luchthaven van Zaventem** en van de **Nationale Plantentuin te Meise**.

4. De eentaligheid van Vlaams-Brabant moet krachtig bevorderd en gehandhaafd worden. De **strikte toepassing en uitdoving van de taalfaciliteiten** in de zes staat hierbij voorop.

Een doorgedreven taal- en integratiepolitiek, zowel tegenover migranten als tegenover anderstalige Belgen is eveneens noodzakelijk. Daarom is **de verplichte inburgering zoals in Nederland** nog veel belangrijker in Vlaams-Brabant dan in de rest van Vlaanderen. Kennis van het Nederlands is een eerste vereiste voor integratie. De overheid moet hier een pro-actieve rol spelen, eerder dan – zoals nu vaak het geval is – te vervallen in een toestand van feitelijke faciliteiten en berusting. Wie uitkeringen van de gemeenschap ontvangt (bvb. werkloosheidsuitkering of bestaansminimum) moet de nodige inspanningen leveren om zijn toestand van afhankelijkheid te beëindigen. Kennis van de taal van die gemeenschap is daarbij

onontbeerlijk. Daarom moet het recht op het behoud van uitkeringen afhankelijk gemaakt worden van het effectief aanleren van het Nederlands.

Naast de gerichte inburgering moet de **volledige Nederlandstaligheid van het openbare leven** in Vlaams-Brabant een hoofddoelstelling van het beleid zijn. Onder het openbare leven verstaan we, naast het **eentalig Nederlands straatbeeld** uitdrukkelijk ook het **ondernemingsleven en de handels- en dienstensector**, zeker in zover het de communicatie met het publiek betreft (publiciteit, opschriften naar het publiek toe enz.) evenals het gesubsidieerde verenigingsleven.

Een volgehouden beleid op dit vlak omvat o.m. :

- toepassing en verbetering van de bestaande taalwetten (vooral in het bedrijfsleven) ;
- actieve politiek van overreding en van toetreding tot een code van correcte praktijken, zoals dit in Québec gebeurt (bv. bij grootwarenhuizen : Colruyt en Aldi zijn eentalig Nederlands, Delhaize, GB, Makro en Ikea volledig tweetalig. Dergelijke voorbeelden van tweetaligheid inspireren dan weer lokale handelaars, wat binnen de kortste keren leidt tot veralgemeende tweetaligheid. (De Bergensesteenweg tussen Halle en Brussel is een sprekend voorbeeld van de snel toenemende vertweetaliging.)
- bewustmakingscampagnes naar plaatselijke overheden, eigen inwoners en inwijkelingen ;
- doordacht woonbeleid, met o.m. beperking van het aanbod van nieuwe kavels en woningen, renovatie en opwaardering van bestaande wooneenheden en stadskernen met voorrang voor diegenen die een duidelijke culturele en sociale band met de plaatselijke gemeenschap hebben, enz....

Voor het uitstippelen, de uitvoering en de opvolging van dit veelomvattend taal- en integratiebeleid, stellen wij de **oprichting** voor van een **“Vlaams Instituut voor Taal- en Integratiebeleid”** (naar het voorbeeld van de “Office de la langue française” in Québec) bevoegd voor de hele Vlaamse Gemeenschap (zie afzonderlijke nota hierover).

5. Uit het feit dat Vlaams-Brabant een eigen streek is, volgt dat de ontwikkeling ervan niet mag en niet kan gezien worden in functie van Brussel. Er dient dus over gewaakt dat Vlaams-Brabant beschikt over een **eigen volwaardig en geïntegreerd dienstennet los van Brussel**, en dit op alle vlakken : wegen, openbaar vervoer (doe de test en rijd met het openbaar vervoer van Dworp naar Dilbeek), cultuur (grotendeels verwezenlijkt), gerecht, medische voorzieningen en ziekenhuizen (hulpverleners van de dienst 100 in vele Vlaamse gemeenten rond Brussel kennen geen Nederlands), brandweer en civiele bescherming, toerisme, sport- en openluchtlevens, regionale TV enz. Het **GEN** is een **voorbeeld van hoe het niet**

moet. Het is een rechtstreekse investering in de verdere uitbreiding van Brussel, waarvoor Vlaanderen dan nog de financiële middelen mag aanreiken (zie ook afzonderlijke nota hierover).

Voor Vlaanderen is een investering in het **sluiten van de ring rond Brussel** (traject Vorst-Oudergem met ondertunneling van het Zoniënwoud) veel belangrijker. Verkeerstechnisch, ecologisch en economisch is deze sluiting een noodzaak, die echter alleen omwille van eng-Brusselse gemeentepolitiek en francofone uitbreidingsdrang niet werd noch wordt verwezenlijkt. Men heeft nu zelfs stukken van de autosnelweg naar Wallonië, voorbij Halle, Waterloo en Eigenbrakel, omgedoopt tot zuidelijke ring rond Brussel, hetgeen reeds in een hernummering van de uitritten werd geconcretiseerd.

6. In de lijn van het voorgaande, maar toch met een eigen vermelding, beschouwen we de **uitbouw van Halle**, de meest zuidelijke Vlaamse stad, als **strategisch bijzonder belangrijk**. Als Vlaamse stad tussen Wallonië en Brussel staat Halle (samen met de aangrenzende Vlaamse gemeenten) bloot aan een verhoogde verfransingsdruk, die geen tegengewicht vindt in het Vlaamse achterland. Hier dient een weloverwogen beleid er zorg voor te dragen dat Halle tegenover de omliggende regio een versterkte uitstraling en centrumfunctie krijgt toegewezen : een hoogwaardige ziekenhuisinfrastructuur, een cultuurcentrum met regionale uitstraling, inplanting van gedecentraliseerde overheidsdiensten (zoals bijvoorbeeld de vestiging van de nieuwe rechtbank van eerste aanleg en van koophandel na de splitsing van het gerechtelijk arrondissement), hogescholen enz...

7. Wil men Vlaams-Brabant **Vlaams en groen** houden, dan dient men ook de fundamentele oorzaken die de druk op Vlaams-Brabant doen ontstaan, weg te nemen. De druk op Vlaams-Brabant wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de overconcentratie van diensten en beslissingscentra in Brussel. Dagelijks pendelen 300 000 Vlamingen en 150 000 Franstaligen naar Brussel (het GEN heeft uitsluitend tot doel deze pendelcapaciteit nog gevoelig te verhogen). De vraag is welke meerwaarde dit oplevert.

Voor de pendelaars die dagelijks vanuit alle hoeken van Vlaanderen gemakkelijk twee uur onderweg zijn, is de meerwaarde alleszins ver te zoeken. Dat de overconcentratie van Vlaamse diensten te Brussel de Vlaamse aanwezigheid op het terrein of de Vlaamse inspraak in Brussel veel vooruit zou helpen, is tot noch toe niet uit de feiten gebleken.

De overconcentratie in Brussel moet vervangen worden door deconcentratie van diensten naar Vlaanderen en naar Wallonië.

Wat de Vlaamse instellingen betreft, pleiten we er niet voor de belangrijke centrale Vlaamse organen uit Brussel weg te halen. **Brussel moet de zetel van het Vlaamse parlement en van de Vlaamse regering blijven.** Heel wat Vlaamse uitvoeringsdiensten kunnen echter wel lokaal, en dus dichterbij de bevolking

waarvoor ze werken, worden ingeplant, zonder dat dit op de “Vlaamse aanwezigheid” in Brussel een noemenswaardig negatief effect zou hebben.

Wat de federale diensten betreft is er vanuit Vlaams standpunt helemaal geen bezwaar tegen een maximale decentralisatie te bedenken. Decentralisatie naar Vlaanderen en Wallonië heeft daar integendeel veel voordelen : diensten die lokaal werken krijgen het statuut van eentalige diensten, de eventuele “verminderde” Vlaamse aanwezigheid in Brussel wordt gecompenseerd door een proportioneel vaak grotere overplaatsing van Franstalige ambtenaren naar Wallonië, dergelijke overheveling moet de economische ontwikkeling van Wallonië ten goede komen. De jongste tijd hebben we echter eerder een tegenovergestelde beweging gezien : gedeconcentreerde diensten werden van Vlaanderen naar Brussel overgebracht, vaak met de bedoeling ze in feite een tweetalig statuut te geven (cfr. de post).

Om al deze redenen pleiten wij voor een **krachtige gebundelde deconcentratie van federale en Vlaamse uitvoerende overheidsdiensten**.

8. Een belangrijk element in de overconcentratie te Brussel is de functie van Brussel als **hoofdstad van Europa** en vestigingsplaats van steeds meer internationale instellingen. Deze instellingen en hun ambtenaren zijn principieel welkom, ook wanneer zij zich in Vlaanderen vestigen. Wel mag van hen verwacht worden dat zij het Vlaams karakter van onze regio erkennen en eerbiedigen, en dat zij, wanneer zij hier langere tijd verblijven, de taal van de gemeenschap waar zij wonen, aanleren.

Zolang echter binnen België het machtsoverwicht op het Belgisch niveau blijft, en de Vlaamse autonomie beperkt blijft, is het gevaar groot dat de functie van Europese hoofdstad van Brussel gebruikt wordt om de feitelijke expansie van Brussel door te drukken. **Uiterste waakzaamheid is hier geboden.**

Mei 2000
Aangepast op 30/1/2001